

SUKUTUTKIMUSHARRASTUS LISÄÄNTYMÄSSÄ

SUOMEN SUKUTUTKIMUSSEURAN
SIHTEERI RISTO KAUTTO

Siirtolaisten kiinnostus syntyperäänsä kohtaan on lisääntynyt suuresti. Tästä ovat todistuksina mm. instituutille tehdyt tiedustelut. Sukututkimuskiinnostus on lisääntymässä myös Suomessa, kuten oheinen Suomen Sukututkimusseuran sihteerin artikkeli osoittaa.

Suomi on johtavia maita maailmassa sukututkimuksen alalla, tutkimuksen taso ja tulokset ovat korkeinta kansainvälistä luokkaa. Tieteellistä sukututkimusta on Suomessa järjestelmällisesti harjoitettu yli sadan vuoden ajan, sen lähtökohtana pidetään E.R.Alceniuksen 1850 julkaisemaa kuuluisaa selvitystä Sursillin suvusta. Tutkimuksen rintama on sangen laaja; lukemattomat osin itseoppineet harrastajat keräävät ympäri maata tietoja omista suvuistaan. Ongelmana on ollut, että nämä tiedot jäävät piiloon yksityisarkistoihin muiden tutkijoiden ulottumattomiin. Kun sukututkimusharrastus on viime aikoina ollut selvästi lisääntymässä, on Suomen Sukututkimusseura päättänyt koota ja julkaista luettelon Suomen sukututkijoista osoitteineen. Luetteloon merkitään, mitä yksityisiä sukuryhmiä tai muita erityisryhmiä (esimerkiksi ammatti- tai virkakuntia, määrätyn koulun oppilaita jne.) asianomainen on tutkinut tai tutkii. Samanaikaisesti julkaisee Kustannusliike Aikakirja Suomalaisen Sukukirjan opastamaan ja helpottamaan omaa sukua koskevien tietojen muistiinmerkitsemistä ja säilyttämistä.

Sukututkimusta on joskus pidetty selalaisten ihmisten harrasteena, jotka itseään koristaakseen yrittävät löytää yhteiskunnallisesti merkittäviä tai muuten vain hienoja esivanhempia itselleen. Tunnollinen sukututkimus taitaa kyllä enimmäkseen löytää menneisyydestä aika vaatimattomia ihmisiä:

useimpien suomalaisten sukujuuret ovat maaseudulla, talonpojissa, rengeissä, piioissa, mylläreissä, suutareissa – hyviä ja hienoja ihmisiä yhtä kaikki. Sukututkimuksen merkitys on, riippumatta siitä, millä mielellä sitä harrastetaan, paljon laajempi kuin yksittäisen harrastajan uteliaisuuden tyydyttäminen.

Kaikki tosiasioita uskollisesti keräävä sukututkimus on eräänlaista Suomen historian perustutkimusta: historiantutkimuksen lähtökohtana ovat ihmiset, heidän toimintansa ja keskinäiset suhteensa. Yhdenkin suvun vaiheita selvittävä aineisto palvelee laajempia historiallisia suuntaviivoja kartoittavaa tiedemiestä.

Sukututkimuksen alan tieteellisenä seuran toimii 1917 perustettu Suomen Sukututkimusseura, jonka jäsenmäärä on tällä hetkellä yli 900 – vuonna 1975 seuraan liittyi 87 uutta jäsentä. Viime vuosina seuraan liittyneiden jäsenten ikärakenne on sangen tasainen: 1900-luvun kahdella ensimmäisellä vuosikymmenellä syntyneitä on noin 90, 1920–50 -luvulla syntyneitä runsaat sata. Sukututkimusseuran toimintapiiriin kuuluu erillisiin sukuihin rajoittuvan tutkimuksen rinnalla alueellinen yli sukurajojen kulkeva väestöntutkimus sekä yksityisen henkilön vaiheita selvittävä elämäkertatutkimus. Seura julkaisee neljästi vuodessa ilmestyvää Genos-lehteä, johon kootaan uusimmat lyhyehköt tutkielmat ja ajankohtaiset tiedonannot, sekä vuosikirjaa ja Julkaisuja-sarjaa, joissa on laajempia tutkimuksia. Viimeisimmässä vuosikirjassa on esimerkiksi selvitys Suomessa vuosina 1779–1917 toimineista konsuleista ja Turun vanhan katedraalikoulun oppilasluettelo vuosilta 1668–1712. Sukututkimusseura lähettää asiantuntijoita luen-

noitsijoiksi sukututkimuskursseille, joita on viime aikoina järjestetty mm. kansalais- ja työväenopistoissa ja joille on pyrkijöitä enemmän kuin mahtuu. Seuran omat tutkijat tekevät korvausta vastaan sukututkimuksia.

Sukututkimusharrastusta palvelee myös Kustannusliike Aikakirjan julkaisema Suomalainen Sukukirja, jonka avulla on helppo merkitä järjestelmällisesti muistiin omaa sukua koskevia tietoja. Kirja tulee sisältämään mm. tiivistetyn opastuksen sukututkimuksen perusteisiin. Kirjassa on edelleen laaja yhteenveto suomalaisten historiasta, jossa on erikseen käsitelty vanhojen maakuntiemme historialliset vaiheet, pääpaino asutus-, väestö- ja nimihistoriassa, ohjeet sukutaulujen

täyttämiseksi sekä runsaasti tilaa ei vain nimien ja vuosilukujen merkitsemistä varten vaan myös muistiinpanoille sukupiirin tapahtumista, suvun jäsenten luonteenkuvauksista ja elämäntavoista, vaikkapa hassujen sattumusten kertomiseen – niidenkin säilyttämisellä on merkityksensä tuleville sukupolville. Kustantaja painattaa kirjan alkuun sukukirjan aloittajan tai aloittajien nimet ja henkilötiedot valokuvineen sekä suvun historiaan liittyvän kunnan historiikin.

Tulevan historiantutkimuksen kannalta huolella ja tarkkuudella täytetyt sukukirjat ovat verrattavissa vaikkapa kartanpiirtäjiä varten maastosta otettuihin yksityiskohdat paljastaviin ilmavalokuvaan, joihin sitten koko Suomen peruskartasto rakentuu.